τίζουσα νὰ ἐξασφαλίση ὅσον ἠμπορέση περισσότερα εὐεργετήματα ὑπὲρ τῆς σταφιδος.

Καιρὸς λοιπὸν νὰ λησμονήσουμε πῶς ὑπάρχει σταφιδικὸν ζήτημα καὶ νὰ στρέψουμε τὴν προσοχήν μας καὶ τὰς συζητήσεις μας ἀλλοῦ.

ΑΝ ΕΠΡΟΣΕΧΕ

περισσότερον ὁ καλός μας «Πατριώτης» στὸ ἄρθρον τοῦ Παυσανία τοῦ ἐδημοσιεύσαμεν εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα φύλλα μας θὰ ἔβλεπε ὅτι τὸ ἄρθρον αὐτὸ δὲν ἐγράφη ἀπὸ τὸν «Νουμᾶν». ἀλλ' ἐστάλη ὡς ἀπάντησις ἀπὸ διακεκριμένον φίλον καὶ συνάδελφον εἰς τὰ περὶ Σανίδας ἄρθρα τοῦ «Νουμᾶ».

Εἰς τὸν Παυσανίαν λοιπὸν ἔπρεπε ν' ἀπευθύνη τὰς περὶ γλώσσης. ὀρθωτάτας κατὰ τὴν γνώμην μας, παρατηρήσεις του, ὅπως καὶ μ' αὐτὸν παρακάτω, στὸν ζωντανὸν καὶ βαθύτατον μεταξὺ Κώστα καὶ Θανάση διάλογόν του, ἄρχισε νὰ συζητῆ περὶ τῶν δύο κομμάτων, τῶν Συντηρητικῶν καὶ τῶν Ριζοσπαστικῶν, ποῦ ὑπάρχουν στὸν τόπον μας.

Ὁ «Νουμᾶς» τὸ θεωρεῖ τιμήν του ὅτι ἐφημερὶς σὰν τὸν «Πατριώτη», ἔχουσα ὡς σημαίαν καὶ στὴν γλῶσσα καὶ στὰς ἀρχὰς τὴν Ἀλήθειαν, δὲν νομίζει πῶς χάνει τὸν καιρόν της νὰ προσέχη στ' ἄρθρα του καὶ νὰ τὸ συζητῆ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Τώρα 'ποῦ τὴν Ἀνάστασι, ἡ φύσις ὅλη θάλλει
καὶ μέσ' τῶν δένδρων τὰ κλωνιά, τ'ἀηδόνι γλυκὰ ψάλλει,
ἔλα καὶ 'μεῖς τοῦ ἔρωτος, τ' ἀνθόκτ στὸ μας κάστρο
πάλι νὰ ξανακτίσωμε, νὰ λάμψη ὡσὰν ἄστρο!

Στὸν οὐρανὸ οἱ ἄγγελοι «Ἀνάστασις» φωνάζουν
γλυκὰ τριλοῦντ' οἱ ἄνθρωποι «Χριστὸς ἀνέστη» κράζουν
ἔλα καὶ 'μεῖς Ἀνάστασι μαζύ τους νὰ χαροῦμε
καὶ τὰ παληά μας τὰ φιλιὰ πάλιν ἐνθυμηθοῦμε.

Τώρα 'ποῦ τὰ τριαντάφυλλα μυριόχρωμα ἀνθίζουν
κ' οἱ λεμονιὲς τριγύρω μας μεθυστικὰ μυρίζουν
ἔλ' ἄς γιορτάσουμε καὶ 'μεῖς τῆς φύσεως τὰ κάλλη
κι' ὁ παλιός μας ἔρωτας ἄς ἀναζήτη πάλι.

Οἱ πεταλοῦδες πεταχτὲς μέσ' τ' ἄνθη τριγυρίζουν
Ἀνάστασι τῆς φύσεως τριγύρω τους σκορπίζουν
ὅλοι μὲ ὅλους χαρωποί, φιλήματα προσφέρουν
καὶ μοναχὰ δύο ψυχὲς, μέσ' τὴ χαρὰ, δὲν χαίρουν.

ΑΝΤ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΤΑ ΞΥΛΙΝΑ ΤΕΙΧΗ

Ἐπανερχόμεθα πάλιν, ἀγαπητὲ «Νουμᾶ» εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Θεμιστοκλέους μὲ τὰ ξύλινα τείχη, μὲ τὰ ὁποῖα περιέφραξε μέρος τοῦ κήπου τοῦ Ζαππείου ἡ περίφημος Διεθνὴς ἔκθεσις τοῦ κ. Α. Κορδέλλα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ,

Τὰ ξύλινα αὐτὰ τείχη θὰ σώσουν καὶ πάλιν τὴν Ἑλλάδα. Ἐκτὸς πλέον ἂν ὁ χρησμὸς ἐξηγηθῆ ὅπως καὶ τότε, ὡς ξύλινα δὲ τείχη ἐννοηθοῦν τὰ πλοῖα, ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ μείνουν τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀποστελλόμενα ἐκθέματα, διὰ νὰ μὴ πάθουν τὸ μεγάλο κασκαραλῆκι, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπειλούμεθα.

Ὑμέτερος
Πιγκόποιλος

ΜΙΑ ΕΥΧΗ

Φίλτατε «Νουμᾶ»,

Ὅσον καὶ ἂν ἀποκαλοῦν μερικοὶ σοβαροὶ συμπολῖταί μας, ἀπὸ τὴν λεγεῶνα τῶν γραφόντων δὰ, τὸν κ. Περ. Γιαννόπουλον «ἀερολόγιον μετὰ χαρτοφυλακίου»—διότι, ὡς γνωστὸν, ὁ συμπαθὴς λόγιος συνειθίζει νὰ κρατῆ ὑπὸ μάλης πάντοτε κομψὸν δερμάτινον χαρτοφυλάκιον — γιὰ μένα εἶνε ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς συγχρόνους λογίους, ὁ ὁποῖος παρουσιάζει ἐργασίαν πρωτοτυπωτάτην, οὐσιαστικωτάτην, μὴ δικαιολογοῦσαν καθόλου τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ἀερολογίου τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸς ὁ κ. Κίμων τῶν «Παθηναίων» τοῦ ἐπέδωκεν ἀποκαλέσας αὐτὸν «Βασιλέα τῆς ἀερολογίας».

Ὁ κ. Γιαννόπουλος θὰ γελᾷ βεβαίως δι' αὐτὰ καὶ θὰ τὰ περιφρονήση ἱστάμενος πολὺ ὑψηλὰ, ἐπὶ τοῦ τιμίου καὶ στερεοῦ βάθρου τῆς εὐσυνειδητοτάτης ἐργασίας του. Ὅτι δὲ ἡ ἐργασία του εἶνε καὶ σοβαρὰ καὶ ἀξία λόγου, ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν θὰ φιλοξενηθῆ ποτὲ στὴν βιβλιοθήκην τοῦ Μαρασλῆ, ἡ ὁποία—βιβλιοθήκη, πάντοτε—ἐκτὸς τῶν Ἁπάντων τοῦ Σολωμοῦ, τῶν Παροιμιῶν τοῦ κ. Πολίτου καὶ δύο τριῶν ἄλλων βιβλίων ἀκόμη, μόνον ἀπὸ ἀερολογήματα εἶνε παραγεμισμένη.

Νὰ ἔπιανε τάχα ἡ εὐχὴ τὴν ὁποίαν θὰ ἐξεδήλωνε κανεὶς περὶ ἀφιερώσεως ἑνὸς τόμου της καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Γιαννοπούλου ;

Μεθ' ὑπολήψεως
Ἀντίλαλος

Η ΕΚΚΛ. ΜΟΥΣΙΚΗ

Φίλε «Νουμᾶ»,

Στὴν «Ἀθήνα» τῆς Δευτέρας ὁ κ. Γιαννόπουλος ὁμιλεῖ καὶ γιὰ τὴν Βυζαντινή μας μουσική. Πάει καλά. Μὰ δὲν νομίζεις τάχα πῶς ἡ μουσικὴ αὐτή, ὅπως εἶνε, δὲν ἔχει τὴν παραμικρὴ καλλιτεχνικὴ ὑπόστασι, ὅτι εἶνε τέλειο φωνητικὸ παραλήρημα καὶ ὅτι «εὐχῆς ἔργον» θὰ ἤτανε νὰ τὴν ξεχάσουμε τὴ μουσικὴ αὐτὴ πειά ; Τί διάβολο! Ἂν ἔχουμε σήμερα καντάδες στὴν ἐκκλησία μας, δὲν φταίει βέβαια ἡ Εὐρωπαϊκὴ μουσική, ἀλλὰ οἱ ἄξεστοι ἐκεῖνοι ποῦ ἀνέλαβαν νὰ μελοποιήσουν τοὺς ὕμνους τῆς ἐκκλησίας μας· δὲν φταῖμε ὅμως καὶ μεῖς, σὲ κάθε περίστασι, ποῦ ζητάει ὁ κ. Γιαννόπουλος γι' αὐτὸ ἴσα ἴσα νὰ μᾶς καταντήση νὰ ἐπιστρέψουμε τόσα χρόνια πίσω.

Ἐπειδὴ δὲν ἔχω τὰ μέσα νὰ φορέσω φορεσιὰ ποῦ νὰ μοῦ στέκη, πρέπει νὰ βάλλω τουσλούκια ; Τὸ ζήτημα λοιπὸν νομίζω πῶς ἀλλοιῶς πρέπει νὰ τεθῆ.

Πάτριος

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Ἀνδρ. Ροδ. Τὴν ἴδια ἀγαθὴν ἐντύπωσι ἔκαμε καὶ σὲ μᾶς. Ἐπανειλημμένως ἐγράψαμε ὅτι πρέπει νὰ γίνη μία λαϊκή, κατὰ πεντάλεπτα φυλλάδια, ἔκδοσις τῶν ποιημάτων τοῦ Σολωμοῦ, γιὰ νὰ κυκλοφορήσουν εὐρύτατα, στὰς λαϊκὰς ἰδίως τάξεις. Καὶ ἡ εὐχή μας, βλέπετε, ἔπιασε, ἡ δὲ λαϊκὴ ἔκδοσις ἀρχίζει προσεχῶς. Ἕνα μόνον μᾶς φοβίζει. Μήπως ὁ ἐκδότης δὲν δείξει τὸν ἀπαιτούμενον σεβασμὸν στὸ ἔργον τοῦ Ποιητοῦ καὶ ἀρχίσει νὰ ψαλιδίζη ἀνηλεῶς καὶ ἐμπορικῶς τὸ βιβλίον, ὅπως γίνεται πάντοτε μὲ τὰς πενταλέπτους λαϊκὰς ἐκδόσεις. Αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε καὶ θὰ τὰ 'ποῦμε ἐν καιρῷ.

— Τὸ ἐδικάσαμε καὶ 'μεῖς κ. Ν. Π. Γεωργ. Ἔχετε δίκαιον καὶ συμφωνοῦμεν πληρέστατα μαζῆ σας. Εἶνε πραγματικῶς ἄξιος ὄχι μόνον συγχαρητηρίων ἀλλὰ καὶ Πανελληνίου εὐγνωμοσύνης ὁ «Ἱππικὸς Ὅμιλος» ἀφοῦ ἀπεφάσισε νὰ συστήση σχολὴν διὰ τὴν ἐκγύμνασιν ἀμαξηλατῶν, οἱ ὁποῖοι ἀγύμναστοι καὶ ἀδίδακτοι κατὰ τὸ πλεῖστον τώρα, φιλοτεχνοῦν κάθε τόσο τὰ κλασικοποιηθέντα ἀπὸ ρυτῆρος δυστυχήματα.

— κ. Φιλαναγνώστην. Βόλον. Τὸ δρᾶμα τοῦ κ. Παλαμᾶ, ἡ «Τριτεύγενη», τυπόνεται, θὰ εἶνε δὲ ἕτοιμο σ' ἕνα μῆνα ἢ τὸ πολὺ σ' ἑνάμισι. Πιθανὸν ὁ κ. Παλαμᾶς κατόπιν νὰ ἐκδώση εἰς τόμον τὰ Κριτικὰ καὶ φιλολογικὰ ἄρθρα του, τὰ ὁποῖα εἶνε σκορπισμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ, εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικά.—κ. Μιχ. Μηλ. Βιαίλαν. Θὰ δημοσιευθοῦν καὶ τ' ἄλλα. Εὐχαριστοῦμεν. Ἂν ἠμποροῦσατε νὰ μᾶς ἐστέλνατε καὶ τὸ ἄρθρο ποῦ δὲν ἐδημοσίευσε ἡ «Πατρίς»; — Ἐκυκλοφόρησε ἐσχάτως, κ. Πατριώτη, μία ἔκδοσις τῶν ποιημάτων τοῦ Σολωμοῦ, ἀσεβεστάτη, ὅπως τὴν ἐχαρακτήρισαν ὁμοφώνως ὅλ' οἱ λόγιοί μας, ἐπιμελείᾳ τοῦ κ. Μωραΐτου δικηγόρου καὶ μέλους τῆς Διμ. Ἐπιτροπῆς Χακούθου. Φαντασθῆτε ὅτι κοντὰ εἰς ὅλα τἄλλα ἔχει δημοσιευθῆ μέσα στὰς σελίδας της, πλὴν δηλ. τὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ, ἡ γνώμη καὶ τοῦ τελευταίου μπουρδούση τῶν γραμμάτων περὶ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ μας. Αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα δυστυχῶς στὴν ἐποχήν μας δὲν κολάζονται. Τί νὰ γίνη!

— κ. Χρ. Ν. Σταμ. Δὲν ἔχετε καθολοκληρίαν ἄδικον. Καὶ ὁ «Νουμᾶς» συμφωνεῖ μαζῆ σας. Δὲν πρέπει ὅμως ὁ,τι δὲν μᾶς ἀρέσει νὰ τὸ θεωροῦμεν καὶ ἀπολύτως κακόν. Θ' ἀρέση σ' ἄλλους, θ'ἀρέσῃ στὸν ἴδιον ποιητὴν καὶ οἱ ποιηταὶ εἶναι τόσον ἰδιότροποι ὥστε πολλὲς φορὲς κοιτάζουν τὰ γοῦστά τους μόνον τὰ ἐξυπηρετοῦν – κ. Πέτρ. Δρον. Ὡραιότατα. Θὰ δημοσιευθῆ στὸ φύλλον τῆς Κυριακῆς.—κ. Ὀμ. Μακάκον. Ὁ κ. Κοσμᾶς μᾶς ἔδωκε τὸ τὸ ποίημά σας τὸ ὁποῖον εὐχαρίστως δημοσιεύομεν ἐδῶ :

Σὰν 'δῶ κανένα κόμματο,
νὰ μοῦ περνᾷ ἀπὸ κοντά,
πῶς τρέχουνε τὰ σάλια μου!
χάνω καλάθια, χάνω αὐγά.

Καὶ σὰν μπουντὸκ τὸν κυνηγᾶ
ὀμέσως στὸ μενοῦτο,
θέλει ἄς φάω βούρδουλα,
θέλει ἄς φάω κνοῦτο.

Τί νὰ σᾶς 'πῶ! ὁ ποδόγυρος
μὲ ἔχει μαγευμένο,
νὰ ξέρετε πόσες φορὲς
καὶ ξυλοφορτωμένο!

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Περιεχόμενα τοῦ 8ου τεύχους τῆς «Κριτικῆς». Ἀνοικταὶ ἐπιστολαὶ διὰ τὸ Βασ. Θέατρον — Οἱ ποιηταί μας ὑπὸ τοῦ κ. Π. Νιρβάνα. Τὸ γλωσσικόν μας ζήτημα ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Σταματιάδη. Ἕνα προοίμιον εἰς τὴν μελέτην τοῦ κ. Σταματιάδη ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Παλαμᾶ.

— «Σολωμοῦ βίος καὶ ἔργον». Ἐξεδόθη εἰς κομψὸ στενόμακρο τεῦχος ἐκ 16 σελίδων ἡ ὁμιλία τὴν ὁποίαν ἔκαμε εἰς τὸν Λακωνικὸν Σύλλογον Σπάρτης «ὁ Λυκοῦργος» τὴν 9 Μαρτίου ἐ. ἔ. ὁ συνεργάτης μας κ. Ἄγις Θέρος.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΤΗΣ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Παντρεύτης, κόρη τοῦ παπᾶ
κ' ἐκλεῖσαν τὰ παράθυρά σου,
Περνῶντας χθὲς ἐβούρκωσα
κ' ἔσκυψα κάτω τὸ κεφάλι
Μὰ πάλι ξαναγέλασε
τἀχείλι μου, καλή μου, πάλι
Σὰ σκέφτηκα ὀρθάνοιχτη
πῶς πάντα ἀφίνεις τὴ καρδιά σου

Θύμιος Σφῆκος

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Ἐκτίθεται εἰς τρίτην ἐπαναληπτικὴν μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ κατασκευὴ ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν πρὸς ἄρδευσιν τοῦ ἄλσους Κηφισσίας.

Προσφοραὶ ἐνσφράγιστοι συνοδευόμεναι ὑπὸ χρηματικῆς ἐγγυήσεως κλπ. γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆν 20ην Ἀπριλίου ὥραν 10ην π. μ. ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ἑταιρίας, ἔνθα εἰσιν ἐκτεθειμένοι καὶ οἱ ὅροι τῶν συμφωνιῶν.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπὸ 20 Μαρτίου 1884 καὶ 16 Δεκεμβρίου Β. Διαταγμάτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13ῃ Ἀπριλίου 1903
(Ἐκ τοῦ γραφείου τῶν Σιδηροδρ. Ἀττικῆς)